

S.D.E.

M.A. (SOCIOLOGY) Part-II : WINTER - 2018
SUBJECT : SOCIOLOGY OF CHANGE & DEVELOPMENT

Day : Thursday
Date : 11/10/2018

Time : 03.00 PM TO 06.00 PM
Max. Marks : 80

W-2018-4280

N.B.:

- 1) All questions are **COMPULSORY**.
  - 2) Figures to the right indicate **FULL** marks.
-

Q.1 Discuss liberal perspectives on Development. **[16]**

OR

Specify features of sustainable development.

Q.2 Critically examine how religious factors affect on social change. **[16]**

OR

Comment on change in structure of social change.

Q.3 Explain modernization theories of development. **[16]**

OR

Discuss socialist agencies of development

Q.4 Specify how social policies are reflected in Indian five year plans. **[16]**

OR

‘Secularization helps in social change in India’. Discuss.

Q.5 Write short notes on **ANY TWO** of the following: **[16]**

- a) Monitoring of social programmes in five year plans in Indian context
- b) Facets of modernization
- c) Aspects of human development
- d) Culture as an aid to development

* * * *

मराठी - रूपांतर

सूचना:

- १) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.
- २) उजवीकडील अंक गुणांचा निर्देश करतात.

प्र.१ विकासाविषयक उदारमतवादी दृष्टीकोनांची चर्चा करा. (१६)

किंवा

शाश्वत विकासाची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.

प्र.२ सामाजिक बदलावर धार्मिक घटक कसे परिणाम करतात त्यांचे चिकीत्सात्मक परिक्षण करा. (१६)

किंवा

सामाजिक बदलामध्ये रचनेतील बदलावर भाष्य करा.

प्र.३ विकासाविषयी आधुनिकीकरणाच्या सिध्दांतांचे वर्णन करा. (१६)

किंवा

विकासाच्या समाजवादी संस्थांची चर्चा करा.

प्र.४ भारतीय पंचवार्षिक योजनांत सामाजिक धोरणे कशा रितीने प्रतिबिंबीत होतात हे स्पष्ट करा. (१६)

किंवा

‘भारतात धर्मनिरपेक्षतावाद हा सामाजिक बदलास साहाय्यकारी ठरतो’ चर्चा करा.

प्र.५ टीपा लिहा. (कोणत्याही दोन) (१६)

- अ) भारतीय परिस्थितीत पंचवार्षिक योजनांतील सामाजिक कार्यक्रमांची देखरेख
- ब) आधुनिकीकरणाच्या महत्त्वपूर्ण बाबी
- क) मानवी विकासाचे घटक
- ड) संस्कृती ही विकासास साहाय्यभूत बाब

* * * *